

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 30. De susceptorum nominibus, origine, ac vsu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

non est, quin olim, propter salutem eorum, qui graui morbo affecti, exigua in spe animã traherant, à quocunque etiã non ieiunio baptismus celebrari potuerit. Sicut postmodum eadem die causa factum est, vt ieiunium in ministro nunquam requireretur: ne nimirum homini ad salutem quicquam deesset: præsertim cum paruulorum baptismus in frequenti usu esse inciperet: qui veteris consuetudinis abolendæ causa, & initium fuit. Non præteribo etiã admonere, moris fuisse apud veteres, vt minister ad Orientẽ solem spectaret, quod à Beroldo quidem aperte traditum est in caremon. Ms. de sabb. sanc. vbi inquit: *statim Archiepiscopus vadit ad alteram partem fontium, id est, ad Orientem, & duo Cardinales, id est, minor presbyter, & minor diaconus intrant fontes, &c.* multisque huius generis ritibus confirmari potest, sicut cum, baptisteria versus eandem regionem ædificata, & sacram fidei professionem editam esse, suo loco & dicemus, & diximus.

baptismus necessitatis tempore à ministro nõ ieiunio ministratus ieiunium in ministro cur, & quãdo requiri desierit Minister ad Orientem solem spectabat. Canonici Ordinarij olim Cardinales appellatur.

De susceptorum nominibus, origine, ac usu.

CAP. XXX.

Qui è sacro fonte baptismi candidatos suscipiunt, eos veteres Patres multis nominibus vocauerunt. S. Augustinus serm. 116. de temp. & Concilium I. Moguntinum *compadres* appellarunt, quasi simul patres: quo modo

M

Patres spi-
ritu les.
Patrini.

idem Augustinus ibidem competentes, con-
dentes, & concurrentes vocat eos, qui im-
petunt, sedent, & currunt. In vita S. Rich-
dis Martianensis per Hugbaldum Monachum
Elnonensem, ad Stephanum Episcopum Ger-
meracensem scripta *patres spirituales* nomina-
tur: & vulgò *patrini* nomen inuenere, pater
quia mystico partu conceptos, & factos ad nouam
vitam offerunt, & ipsius spiritualis generis
quodammodo adiutores sunt. Nec verò illud
inuentum nuper, ac nouum, sed ab antiquis
Patribus sapissime usurpatum, Hygino cano-
In catechis. de cōsecrat. dist. 4. Nicæna Synod.
can. 21. Alb. Flacco lib. de Diuin. Offic. cap. 19.
de Sabb. sanc. Pasch. & cap. 21. de sabbato
Alb. Concilio Arelatensi cap. 19. Vualfrido
Strabone lib. de reb. Eccles. cap. 26. Iuone Car-
notensi serm. de sacram. Neophyt. & Concilio
Tridentino sess. 23. can. 2. Græcè à S. Dionysio
Areopagita cap. de bapt. & Elia Cretensi lib.
iur. Oriental. *ἀναδόχοι* vocabulum sortiti
sunt. Tertullianus libro de bapt. cap. 18. &
Albinus Flaccus lib. de Diuin. Offic. cap. 21. de
sabb. in Alb. *sponsores* à spondendo nomina-
runt. Ioannes Chrysostomus in psalm. 4. Au-
gustinus serm. 116. 163. & 215. Iacobus Diaconus
de vit. S. Pelag. Concilium Arelatense
cap. 19. & Iuo Carnotensis serm. de sacram.
Neophyt. *fidei sponsores*: Concilium Parisiense lib.
1. cap. 54. & Amalarius Fortunatus lib. 1. de
Eccles. Offic. cap. 29. & 38. *patronos*; Tertul-
lianus lib. de bapt. cap. 18. *fidei ductores*; Augu-
stinus Epist. 23. *fidei ductores*: Ioannes Chryso-

ἀναδο-
χοι.

sponsores.

Thomas in Psalm. 14. & Gregorius Magnus lib.

4. Dialog. cap. 32. *susceptores*: Ordo baptismi se-

tundum in usum Aethiopum *vades*: Simeon Me-

taphrales de vit. S. Epiphaniij Constantiæ E-

piscopi *patres*, Isidorus lib. 2. de Eccles. Offic.

cap. 20. *gestantes*: demum Iustinus Martyr quæst.

56. ad Orthod. & Augustinus Epist. 23. *offeren-*

tes. Super quibus omnibus, quænam illorum

origo fuerit, varia tradita sunt à scriptoribus.

Vualfridus Strabo, cum usum abluendi infan-

tes à primæua Ecclesia auferat, *susceptorum*

etiam originem post S. Augustini tempora ag-

noscit lib. de reb. Eccles. cap. 26. cum inquit:

notandum deinde, primis temporibus, illis salummo-

do baptismi gratiam dari solitam, qui & corporis,

& mentis integritate iam ad id peruenerant, ut

scire, & intelligere possent, quid emolumenti in bap-

tismo consequendum, quid confidendum, atque cre-

dendum, quid postremo renatis in Christo esset ser-

uandum, refert siquidem venerabilis Pater August.

de se ipso in libris confess. suarum, quod pene usque

ad 25. annorum ætatem catechumenus perdurauit:

& ea videlicet intentione, ut, per hanc tempo-

ris moram de singulis edoculus, ad eligendum quodli-

bet libero duceretur arbitrio, & deseruescentibus lu-

brica ætatis incendijs, melius, quo sequendum erat,

seruare potuisset. sed, augefcente diuina religionis di-

ligentia, intelligentes Christiani dogmatis amatores,

peccatum Adæ originale non solum eos tenere obno-

xijs, qui suis operibus prauaricationem auxerunt,

sed etiam eos, qui sine suis commissis, &c. hoc er-

go scientes sana fidei sectatores, ne perirent paruuli,

si sine remedio regenerationis gratia defungerentur.

M ij

Fideiuffo-
res.

Patroni.

Fideidui-

ctores.

Fidedi-

ctores.

Suscepto-

res.

Vades.

Gestantes.

Offeretes.

Origo sus-

ceptorum

in baptil-

mo.

statuerunt, eos baptizari in remissionem peccatorum
 &c. ex hac igitur occasione inuentum est, ut patrinus
 matris adhibeantur, suscepturi paruulos de laqueo
 ut pro eis respondeant omnia, quae ipsi per aetatis
 firmitatem confiteri non possunt. Alij (vt Polydorus
 Virgilius lib. 4. de inuent. rer. cap. 4. & Glossa
 in vitam Hygini à Damaso scriptam) putant
 ab Hygino Papa institutos fuisse. Quorum
 de hac re verba lector apud ipsos locis citatis
 videre poterit. Sed vtraque sententia quam
 manifesto falsa sit, grauiissima scriptorum me-
 numenta declarant. Etenim Author Constitutio-
 tion. Apostolicar. lib. 3. cap. 16. cum baptizandi
 caeremonias doceret, suscipiendi moris memora-
 nit his verbis: *tu Episcopus, vel tibi subiectus; pro-*
byter, sacram super ipsos dicens, ac nominans in uoca-
tionem Patris, & Filij, & Spiritus sancti, bap-
tizabis eos in aqua: ac virum suscipiat Diaconus,
mulierem Diaconissa, vt, decore traditio infrangibilis
sigilli administretur. Et S. Dionysius Areopoli-
 gita, qui Hygino Pontifice saltem quadraginta
 annis, & Augustino trecentis superior fuit,
 lib. de Eccles. Hierarch. cap. de bapt. postea-
 quam modum, quo baptizandus a susceptore
 ad Episcopum ducitur, explicauit, de eodem
 susceptore hæc habet: *tum ei exponit rationem*
perfectam, qua ad Deum accedendum est, explanata
que eidem diuina vita, & vt ita dicam, conuersa-
tionem, ex eo præterea querit, num ita insituat iuuen-
cum promissit, manum eius capiti admouet, signoque
edito, sacerdotibus imperat, vt viri, atque sponsi
nomina pescribant. Et infra: non modo eiusdem
 susceptoris mentionem facit: sed & pleraque

ei^{us} munera recenset : quæ subsequenter verbis explicantur : *virum ad se portari iubet, cumque sacerdos aliquis ex tabula professionis & eum, & sponsorem citat; hic quidem ad aquam à sacerdotibus ducitur, ad Hierarchæ manum ab eis manuductus.* &c. Rursus cap. 7. susceptoris conditione, quibus eum moribus, ac disciplina præditum esse oporteat, ita significat : *naturales oblato pueri parentes puerum vni ex fidelibus tradant, præclaro diuinarum rerum magistro, sub quo iam puer sit, quasi sub patre diuino, sanctæque salutis alim.* Non enim alius baptizati magister, vel alumnus intelligi potest, quam susceptor : ad quem diuinis mysterijs erudire, pertinebat. Simile est illud S. Iustini Martyris quæ. 56. ad Orthod. Vbi de paruulorum baptismo, *digni, inquit, sunt quæri baptismi commodis fide eorum, qui illos ad baptismum offerunt.* Tertullianus etiã lib. de bapt. cap. 18. sponsoris fidem in eandem sententiã explicat, dicens : *quid enim necesse est, si non tam necesse est, sponsores etiam periculo vrgeri? qui & ipsi per mortalitatem destituere promissiones suas possunt, & prouentu male indolis falli.* Atque hinc est, quod S. Basilius Epist. 128. ad Postumian. eum laudibus efferens, quia professionem Christianam, in sacro lauacro editam, vita, & moribus egregie sustineret : optat eum è baptismi fonte suscepisse : cum ait : *primo baptismo initiatus es ad pietatem : utinam te è sacro fonte, leuassent. Recordor enim verborum tuorum, quæ, quod mirum est, adhuc insonant auribus meis,* &c. S. verò Augustinus etiam obscure, tamen eiusdem rei meminit Epist. 23. ad Bonifac. Coe-

piscop. dum sponsorum, Ecclesiæque fidei
 qua infantes baptizantur, hoc modo edisser
 offeruntur quippe paruuli ad percipiendam spiri
 lem gratiam non tam ab eis, quorum gestantur man
 bus, quam a matris & ab ipsis, si & ipsi boni fideles
 quam ab vniuersa societate sanctorum, atque
 lium. Et paulò post alterius opinionem referunt
 dicentis, quemadmodum parentes lethali
 culpæ causam originis vitio, nobis afferunt,
 sic eorundem fide pueros baptismi munus ad
 pisci, necesse esse, nec aliunde referandi
 gumenta desumit, nisi quod plures ab extr
 neis, quam à parentibus in baptismo suscipi
 contingat: sic enim, ait, scribens dicit, ut, si
 parentes fuerunt auctores ad eorum pœnam, per
 dem parentum identidem iustificentur: cum
 multos non offerri à parentibus, sed etiam à quibus
 liber extraneis, sicut à dominis serui aliquando offer
 runtur. Accedit illustre Epiphaniij Constanti
 Episcopi exemplum, qui cum fonte bap
 tismi muniendus esset, à Luciano presbitero
 susceptus est, ut testatur Simeon Metaphra
 stes: in vita eius scribens: cum ergo starent, &
 diuinas audirent scripturas, aduertit Episcopus,
 ut in throno sedebat, glorificatum esse vultum
 phaniij, & coronam esse eius capiti impressam,
 absolutum itaque Euangelium, ingressus est
 piscopus in baptisterium, & iussit, Epiphanium
 ingredi, & eius sororem, & cum ipsis Luca
 num, qui etiam fuit pater eius in sancto baptismo.
 Nec prætereundum hoc loco Albini Flaccit
 stimonium l. de Diuin. Offic. c. 19. de Sabb
 S. Pasch. Nam tractans de modo recitandi

precationem Dominicam, & duodecim fidei capita, inquit: tunc, qui possunt, reddunt Orationem Dominicam, & Symbolam, siue patrini propriis, atque matrine eorum, qui eos suscepturi sunt. Quod a Concilij Pariensis Patribus reperitum legimus lib. 1. cap. 14. vbi susceptoris officio frangi, ijs, qui publicæ pœnitentiæ addicti sunt, ita prohibent: illos tamen in hoc capitulo specialiter ab his officijs remouendos iudicamus, qui, propter reatum suum, publica pœnitentia sunt mulctati: videlicet vt nec alios de sacri fontis baptismo suscipiant, nec etiam ad percipiendum sancti Spiritus donum, aliorum patroni coram Pontificibus existant: donec, per dignam pœnitentiæ satisfactionem, reconciliationem mereantur. Et si plura veterum testimonia, quis desideret; facile erit, rerum diuinarum scriptores, qui de nominibus eorum supra allati sunt, & toto hoc capite sparsim afferentur, adijcere. Quorum plerique cum non longo intervallo ab Apostolis disiuncti sint, necessaria consecutione colligimus, susceptorum vsus ab ipsis Apóstolis incepisse. Quod vt certius, ac firmiter credam, ipsa quoque ratio persuadet. Nam, cum ab incunabilis nascentis Ecclesiæ Christi fidem in baptismo profiteri, maloque Damoni, ac pompis eius nuncium remittere, etiam infantibus receptissimum fuerit: necesse est, ex eo tempore fuisse aliquos, qui, quod pueris per ætatem non licebat, sua diligentia, & opera præstaret. At hi, quocunque tandem nomine, appelles non nisi susceptores fuerunt. S. verò Augustini exemplū, quod ad suam sententiam confirmandam.

Suscepto-
rū vsus ab
Apost. lis
incepte,

Vualfridus Strabo adduxit, solum probat, eum
inter rudimenta fidei Christianæ diu fuisse.

Quod nec causam eius subleuat, nec officii
meæ. Sunt etiam, qui negent, susceptorum

Suscepto-
res quidam
negauerūt
a. de Ana
bapt. st. s.

usum in veteri Ecclesia vllum fuisse: qui
apertè mentiuntur, vt sunt reprehensia² Bul-

lintero: &, vt mihi videtur, in idipsum se in-

duerunt, quod timebant, cum enim ita dice-

rent, frustra susceptores in baptismo adhiberi
vt tamen, contrarium ab Ecclesia Principibus

statutum iri, existimarent: non minus Pontifi-

ficibus, quam alijs in Concilio congregatis,
susceptorum consuetudinem stabilire, ac

confirmare, visum est, quorum decreta effe-

rent, vt de eius antiquitate, & vsu amplius
dubitare non liceat. Maiorem difficultatem

habet ea quæstio, vnde in Ecclesiam suscep-

torum mos profectus fuerit. Cui ego sic oc-

curro, vt ab illo Euangelij, *Et adduxit eum ad*

Iesum, ad nos manasse, existimem. Testimo-

nio est Ludolphi Saxonis Carthusiani locus
lib. i. vit. Christ. cap. 24. *Et adduxit eum ad Ie-*

sum: ex hoc accepit Ecclesia, quod in sacramento ba-

ptismi, & Confirmationis, vtitur adducentibus,

qui presentent suscipientes sacramentum, qui Pa-

trini solent vocari. Quæ verba adeo manifesta

sunt, vt alijs testimonijs confirmare, opus non

sit.

Susceptorū
m. s. v. l. e.
in Ecclesia
profectus
fuerit.